VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Łączności z Polakami za Granicą**
(nr 97)
z dnia 20 listopada 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 97)

20 listopada 2018 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem poseł **Anny Schmidt-Rodziewicz (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie informacji Ministra Spraw Zagranicznych na temat sytuacji Polonii we Włoszech.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Lang** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Kazimierz Kuberski** dyrektor Biura Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Kancelarii Prezydenta RP, **Grzegorz Seroczyński** dyrektor Biura Polonijnego Kancelarii Senatu RP.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Leszek Jasiński**, **Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Witam panie i panów posłów na posiedzeniu Komisji Łączności z Polakami za Granicą. Stwierdzam kworum. Witam naszych gości: pana Macieja Langa podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz z dyrektorami, a także przedstawicieli Kancelarii Prezydenta – pana dyrektora Kazimierza Kuberskiego i Kancelarii Senatu – pana dyrektora Grzegorza Seroczyńskiego. Witam ponownie panie i panów posłów. Został państwu doręczony porządek dzisiejszego posiedzenia. Przypomnę, że obejmuje dwa punkty. Punkt pierwszy – rozpatrzenie Informacji Ministra Spraw Zagranicznych na temat sytuacji Polonii we Włoszech. Punkt drugi – sprawy bieżące. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Zatem uznaję, że Wysoka Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do punktu pierwszego – rozpatrzenie Informacji Ministra Spraw Zagranicznych na temat sytuacji Polonii we Włoszech. Bardzo proszę pana ministra o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Maciej Lang:

Dziękuję bardzo. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, mam przyjemność powiedzieć kilka słów na temat Polonii we Włoszech. Spotkanie z Polonią we Włoszech to spotkanie z historią Polski, Włoch i Europy. Włochy od średniowiecza były krajem, do którego udawali się Polacy, we Włoszech studiowali Kopernik, Kochanowski, Zamoyski. We Włoszech pozostały groby naszych świętych. W kościele św. Aleksego zaczynał życie zakonne św. Wojciech, w kościele Sabiny spoczywa św. Jacek Odrowąż, u Matki Boskiej na Zatybrzu błogosławiony kardynał Hozjusz. Wytworzone w ten sposób związki polsko-włoskie kształtowały historię, naukę, kulturę, sztukę i literaturę.

Niezwykle chlubna karta obecności Polaków we Włoszech została zapisana w czasie II wojny światowej, polscy żołnierze, jak wszyscy wiemy, zdobywali Monte Cassino i walczyli o wyzwolenie Włoch. Wielu z tych, co przybyli do Italii wraz z armią generała Andersa, po 1945 r. pozostało na ziemi włoskiej, oczekując na powrót do Polski, niczym legioniści generała Dąbrowskiego. Właśnie oni tworzyli pierwsze związki polonijne, w tym Ognisko Polskie w Turynie, które działa do dzisiaj. Byli i są wzorem patriotyzmu i miłości do ojczyzny nie tylko dla Polonii we Włoszech, ale dla Polonii na całym świecie.

Liczebność i charakterystyka Polonii włoskiej. Zgodnie ze statystykami opublikowanymi w Roczniku Statystycznym Migracji z 2017 r. przez niezależne Centrum Badań

nad Migracjami, we Włoszech jest zarejestrowanych 97 062 obywateli polskich. Dane te nie obejmują osób posiadających obywatelstwo polskie i włoskie (co roku uzyskuje je blisko tysiąc polskich obywateli), w tym dzieci urodzonych z małżeństw polsko-włoskich, które figurują we włoskich urzędach jako Włosi. W związku z powyższym stan liczebny polskiej Polonii należy szacować na nieco wyższy, około 120–130 tys. osób. Polacy stanowią 1,9% ogółu zarejestrowanych we Włoszech cudzoziemców, będąc zarazem poza dziesiątką najliczniejszych nacji, zajmują pozycję drugą spośród krajów UE po obywatelach Rumunii.

Największe skupiska Polaków znajdują się w południowych i środkowych Włoszech. W Rzymie i w jego okolicach mieszka około 25% polskiej populacji. Powiększają się skupiska obywateli polskich w najważniejszych miastach Kampanii i Toskanii oraz w północnych regionach Włoch, takich jak: Emilia-Romania, Lombardia i Wenecja Euganejska.

Nową tendencją jest wzrastająca liczba pracowników wykwalifikowanych i kadry zarządzającej, głównie w przedsiębiorstwach mających filie w Polsce. Istotnym zjawiskiem, szczególnie widocznym na północy Włoch jest pojawienie się grupy specjalistów wysokiej klasy w różnych dziedzinach: adwokaci, bankowcy, menadżerowie, lekarze. Liczba Polaków prowadzących samodzielną działalność gospodarczą nie przekracza 4 tys. Są to głównie mikroprzedsiębiorstwa, często jednoosobowe, przeważnie o niewielkim kapitale. We Włoszech przebywa pewna liczba pracowników tymczasowych. Skupiają się oni w regionach rolniczych, takich jak: Apulia, Emilia-Romania, Kampania, Kalabria, Piemont, Sycylia. W ostatnich latach rejestruje się coraz mniejszy napływ polskich imigrantów zarobkowych do Włoch, co wynika w dużej mierze z sytuacji gospodarczej.

Według CBOS-u w 2016 r. do Włoch wyjechało 15% Polaków wyjeżdżających za granicę w celach turystyczno-wypoczynkowych. Włochy są najchętniej odwiedzanym turystycznie krajem przez obywateli RP. Powyższe przekłada się na wzmożone obciążenie urzędów konsularnych czynnościami z zakresu pomocy konsularnej: kradzieży dokumentów, włamania do samochodów itd.

Polonia włoska, podobnie jak pozostałe grupy etniczne we Włoszech nie posiada statusu mniejszości narodowej. Na szczeblu centralnym i lokalnym administracja stara się szanować odrębności etniczne i kulturowe poszczególnych społeczności. Rząd poprzez odpowiednie akty prawne dąży do integracji imigrantów oraz budowy społeczeństwa wieloetnicznego i wielokulturowego. Władze regionalne w różnym stopniu starają się wspierać aspiracje integracyjne i kulturalne Polaków. Spełniając określone wymogi formalne, tak jak inne społeczności etniczne Polacy mogą ubiegać się o wsparcie finansowe dla swoich inicjatyw i projektów dotyczących promocji polskiej kultury i ochrony miejsc pamięci.

Polacy we Włoszech zorganizowani są prawie w 50. organizacjach polonijnych. W ostatnich latach zauważalny jest wzrost aktywności środowiska polonijnego zorientowany na integrację, obronę interesów polskiej społeczności i polskich pracowników migrujących, promowanie pozytywnego obrazu Polski, propagowanie języka, kultywowanie tradycji i kultury. Nowo powstałe organizacje wykazują duże zainteresowanie nauczaniem języka polskiego i w języku polskim dla dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia.

Rolę koordynującą wobec większości organizacji polonijnych we Włoszech pełni założony w 1995 r. Związek Polaków we Włoszech z siedzibą w Rzymie. Związek Polaków we Włoszech jest federacją zrzeszającą 21 autonomicznych organizacji oraz instytucji włoskich i polsko-włoskich, których działalność w ramach ogólnych celów statutowych uwzględnia również konkretne warunki i potrzeby lokalne. Prezesem związku jest pani Urszula Stefańska-Andreini. Drugą organizacją federacyjną obok Związku Polaków we Włoszech jest powstała w czerwcu 2011 r. Unia Stowarzyszeń Włosko-Polskich, zrzeszająca cztery organizacje.

Wciąż odczuwalny jest podział na „starą Polonię", która skupiona jest bardziej na działalności stowarzyszeniowej, głównie w sferze kultury, i ,,młodą Polonię" zarobkową, która w mniejszym stopniu zrzesza się w organizacjach polonijnych. Widoczne jest to np. w przypadku zakładania przez rodziców nowych polskich szkół i przedszkoli społecznych. Ważną cechą całej Polonii jest ścisły związek z Kościołem, który widać w jej codziennym funkcjonowaniu.

We Włoszech działają cztery szkolne punkty konsultacyjne: przy Ambasadzie RP w Rzymie, obejmujące Rzym i Ostię, oraz przy Konsulacie Generalnym RP w Mediolanie, działające w Mediolanie i Bolonii. Uczęszcza do nich łącznie ponad 1000 uczniów. Na terenie całego kraju prowadzonych jest też 14 szkół społecznych, do których uczęszcza 300 uczniów. Polonijni działacze oświatowi są zintegrowani w ramach Polonijnej Rady Oświatowej. Oświatą polską objęty jest jednak niewielki odsetek uczniów: do szkół włoskich uczęszcza 10 tys. dzieci mających polskich rodziców oraz 10 tys. dzieci z rodzin mieszanych, a jedynie ok. 1300 uczniów pobiera naukę w polskich szkołach.

Środowisko polonijne wydaje we Włoszech dwa tytuły prasowe: biuletyn informacyjny „Polonia Włoska", który wychodzi od ponad 20 lat – jest współfinansowany również przez Wydział Konsularny Ambasady i Konsulat Generalny – oraz „Nasz Świat", który wychodzi od 10 lat – finansowany jest przez włoskiego wydawcę. Istnieją również portale polonijne, m.in. „Moja Bancarella" oraz „Polacy we Włoszech".

Na terytorium Włoch znajdują się cztery polskie cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej: na Monte Cassino, w Loreto, w Bolonii i w Casamassima. 30 marca 2012 r. podpisana została Umowa międzyrządowa o grobach wojennych, na podstawie której władze polskie mogą bezpośrednio sprawować pieczę nad grobami wojennymi we Włoszech, a władze włoskie zobowiązane są do udzielenia wszelkiej pomocy, mającej na celu uzyskanie niezbędnych do tego zezwoleń itd.

We Włoszech nie ma formalnych struktur Polskiej Misji Katolickiej. Pięcioletnie, kadencyjne stanowisko tzw. Krajowego Koordynatora Polskiego Duszpasterstwa Katolickiego pełni obecnie ks. dr prałat Jan Główczyk, który we współpracy z biskupem lokalnym oraz z biskupem Delegatem Konferencji Episkopatu Polskiego ks. bp. Wiesławem Lechowiczem koordynuje pracę duszpasterstwa polskiego we Włoszech, gdzie działa 20. kapłanów. Ważnymi ośrodkami duszpasterstwa, poza Rzymem, są Ostia, Torvajanica, Ladispoli, Turyn, Mediolan, Bolonia i Neapol. Od 2007 r. funkcję rektora kościoła polskiego św. Stanisława w Rzymie, a także godność duszpasterza polskiej emigracji w obszarze diecezji rzymskiej, sprawuje ks. prałat dr Paweł Ptasznik.

Władze polskie przywiązują niezwykłą wagę do współpracy z Polonią na całym świecie, w tym do współpracy z Polonią i Polakami we Włoszech. Polonia włoska jest otwarta i podejmuje wiele inicjatyw mających na celu promowanie polskich tradycji, zwyczajów, historii i kultury. Polskie placówki dyplomatyczne i konsularne we Włoszech dysponują łącznym budżetem na realizację zadań w zakresie współpracy z Polonią i Polakami za granicą w wysokości 97 200 euro, z czego Ambasada RP w Rzymie dysponuje budżetem w wysokości 47 tys. euro. Natomiast budżet polonijny Konsulatu Generalnego w Mediolanie wynosi 50 200 euro. Placówki te wykazują dużą aktywność w realizacji działań polonijnych i realizują szereg przedsięwzięć, projektów dotyczących szkolnictwa polskiego za granicą, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, opieki oraz pomocy dla Polonii i Polaków za granicą. Ambasada w Rzymie łącznie ma 26 projektów zatwierdzonych przez MSZ, natomiast Konsulat Generalny w Mediolanie 21 takich projektów.

Należy podkreślić, że szereg stowarzyszeń włączyło się w organizację obchodów stulecia odzyskania niepodległości przez Polskę: Stowarzyszenie „Insieme" z Lacjum, stowarzyszenie z Toskanii, stowarzyszenie „AIPRO" z Rzymu, stowarzyszenie i szkoła Anders z Marche, szkoła Anders z Umbrii, stowarzyszenie „Wojtek" w Ascoli Piceno, Instytut dla Polonii z Neapolu.

Odbyły się Zaduszki, które zorganizowała Polonia na cmentarzach w Rzymie – stowarzyszenie „Jaskółki" i rzymska Polonia, na cmentarzu w Casamassima w Apulii lokalna Polonia, na cmentarzu w Monte Cassino tradycyjnie cała Polonia włoska oraz na cmentarzu w Santa Maria Capua Vetere lokalna Polonia na miejscu.

W marcu 2019 r. odbędą się wybory nowych władz Związku Polaków we Włoszech. Nasze placówki starają się podejmować działania mające na celu zintensyfikowanie i zachęcanie do współpracy z placówką Polaków wysoko wykwalifikowanych, mieszkających we Włoszech także według klucza branżowego np. lekarze, prawnicy, jak również polskich przedsiębiorców działających we Włoszech, którzy założyli tam swoje firmy. Kolejna polonijna rada konsultacyjna przy ambasadorze RP ma zająć się właśnie kwestią przedsiębiorczości.

Szereg planowanych projektów polonijnych w przyszłym roku ma na celu upamiętnienie rocznicy stulecia urodzin Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, postaci niezwykle ważnej dla polskiego środowiska we Włoszech. Konieczne jest dalsze wsparcie dynamicznego rozwoju szkolnictwa polonijnego we Włoszech. W tym celu placówki planują, również w 2019 r., podjęcie projektów z młodzieżą polonijną.

Działalność Związku Polaków we Włoszech przede wszystkim koncentruje się na ochronie miejsc pamięci, w szczególności cmentarza na Monte Cassino i przylegających pomników. Ostatnio związek zainspirował organizacje partnerskie także z innych krajów do wystosowania apelu do opata zakonu benedyktynów, aby ten wsparł polską społeczność w działaniach na rzecz ochrony dostępu do pomników na terenie tzw. Albanety. W sprawę aktywnie angażuje się Ambasada RP w Rzymie. Ostatnio 1 listopada odbyło się spotkanie przedstawiciela ambasady z opatem, który potwierdził, że piwo nie będzie nazywało się „Monte Cassino". Ewentualnie rozważana jest zmiana nazwy np. „Opactwo Monte Cassino". Nie wiadomo jednak czy w ogóle dojdzie do jego produkcji, ponieważ projekt inwestycyjny realizowany przez dzierżawcę terenu oprotestowały też włoskie organizacje ekologiczne. Dostęp do cmentarza Monte Cassino jest otwarty bez żadnych utrudnień. Problem jest jedynie z dostępem do drogi dojazdowej do Albanety i pomników znajdujących się na niej. Albaneta to niewielki płaskowyż przechodzący w tzw. Wąwóz Moździerzy. Znajdujące się tu ruiny stanowiły silny punkt niemieckiej obrony, zdobyte w końcu przez polski 6 Batalion Strzelców Karpackich, wsparty czołgami 4 Pułku Pancernego „Skorpion". Wzdłuż biegnie droga dojazdowa do cmentarza. Dzierżawca Miri chciał ogrodzić teren i zasadzić tam chmiel przeznaczony na produkcję piwa, ale musiał się z tego projektu wycofać, również pod naciskiem ekologów. Tak że tak wygląda sytuacja na chwilę obecną. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Zachęcam panie i panów posłów do zabrania głosu. Otwieram dyskusję. Jako pierwsza pani poseł Arciszewska-Mielewczyk, bardzo proszę.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Chciałam się zapytać o kwestię, która była dosyć głośna, a związana była z obozami pracy na południu – Kalabria i okolice. Jest to pierwsza sprawa.

Druga, pan minister Sikorski, były minister Sikorski, likwidował wiele placówek. Na południu Włoch Polonia postulowała o utworzenie konsulatu. Placówka tam powstała, ale pan Sikorski ją zlikwidował. Wiemy, że dojazd w jakiejkolwiek sprawie do Rzymu to przelot, to koszty pozostania w Rzymie, to są trzy dni podróży. Chciałam się dowiedzieć, czy w tej kwestii panowie też są zorientowani, co się dzieje? Dlatego, że to się wiąże również z pomocą zwłaszcza Kościoła, tam był ojciec Katolo, który podejmował wiele spraw dotyczących tłumaczenia i opieki pro publico bono nad Polakami, którzy się zgłaszali – obsługiwani byli w tamtejszych klasztorach. Zresztą kiedyś pan Sikorski wychodził z założenia, że smartfon wystarczy, jeżeli chodzi o łączność z Polakami, co było absurdem. Chciałam się zapytać, jak to dzisiaj wygląda, jeżeli chodzi o ułatwienia, komfort funkcjonowania Polaków na południu Włoch? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Może pan minister zechce zabrać głos i odpowiedzieć na pytanie pani poseł. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MSZ Maciej Lang:

Dziękuję bardzo. Jeżeli chodzi o sprawę obozów pracy w Kalabrii na południu Włoch, z tego co mi wiadomo, to jest sprawa, która była aktualna kilka lat temu. Obecnie żadnych problemów w tym obszarze nie odnotowujemy. Likwidacja placówki na Sycylii, ten problem, znaczy problem kontaktu został rozwiązany w ten sposób, że odbywają się regularne dyżury konsularne. Konsul dojeżdża do skupisk Polonii czy potencjalnych interesantów i to funkcjonuje w chwili obecnej w ten sposób, znaczy jest kontakt fizyczny w związku z dyżurem.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Panie ministrze, wobec tego chciałabym zgłosić wniosek, żeby ten kontakt zmienił się w realny kontakt, dlatego że wiem, jak ten kontakt wygląda. Sama jeździłam, uczestniczyłam. Jest to tak kątem przy klasztorze, przy siostrach, z księdzem albo z jakimś wysłannikiem konsulatu czy ambasady, który tam pojedzie z laptopem. Jeżeli to się nie zmieniło do tej pory, to w takim razie bardzo bym pana ministra prosiła, abyście państwo tam pojechali, zobaczyli jak to funkcjonuje i umożliwili tym Polakom również kontakt z krajem. Dlaczego? Dlatego, że jeżeli chodzi nawet dla nas tak ważne stwarzanie możliwości uczestnictwa w wyborach, to jest to niemożliwe dla tej grupy Polaków, która jest na południu Włoch. Przez takiego pełnomocnika oni nie są w stanie tego zrobić, oni muszą dojechać do Rzymu. Widzę, że ten problem jest dalej nierozwiązany. Chyba, że czegoś nie wiem, ale obserwuję to i jednak jest trochę do zrobienia w tej kwestii. Bardzo bym prosiła o pana uwagę w tym temacie. Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MSZ Maciej Lang:

Pani poseł, bardzo dziękuję za ten sygnał…

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Panie ministrze, przepraszam, to przewodniczący Komisji udziela głosu.

Podsekretarz stanu w MSZ Maciej Lang:

Przepraszam bardzo. Mogę?

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Proszę.

Podsekretarz stanu w MSZ Maciej Lang:

Oczywiście bardzo dziękuję za ten sygnał. Sprawdzimy tę sytuację i będziemy zastanawiać się nad wdrożeniem środków, które te kanały komunikacji udrożnią. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z pań i panów posłów chce jeszcze zabrać głos? W takim razie zadam pytanie. Panie ministrze, jakiś czas temu mieliśmy posiedzenie Komisji w sprawie problemów związanych właśnie z cmentarzem na Monte Cassino, z blokadą przez prywatnego właściciela gruntów. Był skierowany do MSZ-etu dezyderat w tej sprawie. Odpowiedź oczywiście uzyskaliśmy. Natomiast mam bieżące pytanie, czy MSZ posiada informacje, na bieżąco monitoruje sytuację, czy kryzys, bo to już nie pierwsza taka sytuacja, która miała miejsce w związku z tym cmentarzem. Pytanie, czy MSZ na bieżąco monitoruje tę kwestię i jak to obecnie wygląda? Czy kryzys udało się zażegnać całkowicie, czy po prostu zażegnaliśmy kolejne ognisko zapalne, a tak naprawdę, na jakim etapie jest ta sprawa? Moje pytanie związane jest z problemami, które się pojawiły kilka miesięcy temu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Maciej Lang:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, czy mogę delegować głos panu dyrektorowi, który na bieżąco zajmuje się tą kwestią?

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych Hubert Czerniuk:

Szanowna pani przewodnicząca, panie ministrze, szanowni państwo posłowie, oczywiście zarówno nasza placówka, jak i pion polityczny, i pion polonijny monitorujemy tę sytuację na bieżąco. Z informacji uzyskanych z ambasady Rzeczypospolitej w Rzymie, mamy potwierdzenie, że chociażby właśnie 1 listopada odbyło się spotkanie pana ambasadora z opatem. Oczywiście sytuacja jest złożona, dlatego że mamy tutaj do czynienia z opactwem, które wydzierżawiło teren pewnemu inwestorowi, który właśnie miał pomysły

dotyczące hodowli chmielu, ergo produkcji czy rozbudowy takiego magazynu czy pozostałości po magazynie, który gdzieś tam w obrębie terenu jest, który ma 300 hektarów – tak naprawdę też trzeba to uwzględniać. Natomiast w tej chwili status sprawy jest taki, że nie ma problemu z dostępem do cmentarza. Zresztą tego problemu jako takiego – wedle naszych informacji – nie było, jeśli chodzi o cmentarz polski na Monte Cassino. Co innego z dostępem właśnie do Albanete, o której mówił pan minister, gdzie również znajdują się pomniki i mogiły. Natomiast nie ma w tej chwili, wedle naszej wiedzy, takich skłonności do tego, żeby blokować tę drogę czy jakkolwiek ją uprywatniać. Placówka jest w kontakcie z władzami lokalnymi, zresztą również burmistrz Cassino deklaruje włączanie się w miarę jakiś zapotrzebowań w dialog dla zapewnienia niezakłóconego dostępu do tego terenu.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Panie dyrektorze, o ile dobrze pamiętam, to mieliśmy tam do czynienia z problemem dotyczącym nie tylko ograniczenia dostępu, ale też z pewnymi działaniami i próbą organizowania eventów, które nie licowały z powagą miejsca. Ponieważ zdaje się, że prywatny właściciel, jak dobrze pamiętam, chyba jakieś jarmarki bożonarodzeniowe tam organizował. Nie jest to kwestia tylko ograniczonego dostępu, ale także działalności, która nie licuje z powagą miejsca.

Dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą MSZ Hubert Czerniuk:

Wedle naszej wiedzy, w tej chwili nie ma tego typu skłonności czy nie ma o tym mowy. Czyli ta sytuacja jest stabilna.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Ponieważ wchodzimy w okres bożonarodzeniowy, więc ja już antycypuję…

Dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą MSZ Hubert Czerniuk:

Tak, sytuacja jest stabilna i jest na bieżąco monitorowana przez placówkę, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dobrze. Bardzo dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby uzupełnić wypowiedź pana dyrektora? Nie widzę.

Jeszcze chciałam skierować pytanie do panów dyrektorów Kancelarii Prezydenta i Kancelarii Senatu, czy panowie ewentualnie chcą zabrać głos? Czy ktoś z pań i panów posłów ma jeszcze pytania? Nie słyszę. Zatem wobec wyczerpania punktu pierwszego, przechodzimy do punktu drugiego.

Punkt drugi – sprawy bieżące. Czy w tym temacie ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie słyszę. Zatem stwierdzam wyczerpanie porządku obrad.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.